Lietas Nr. C32225416
Lietas arhīva Nr. C-2254-16/11

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā, 2016. gada 27.jūlijā

Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnesis Dz. Melbārdis,
ar tiesas sēžu sekretāri L.Binduli, tiesas tulci A.Bondu,
piedaloties prasītājai /pers. A/,
atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Aprakstošā daļa

2016. gada 17. martā /pers. A/ (turpmāk tekstā arī - prasītāja) cēlusi maza apmēra prasību pret /pers. B/ (turpmāk tekstā arī - atbildētājs) par uzturlīdzekļu piedziņu, kurā pamatojoties uz 2013. gada 15. janvāra Ministru kabineta noteikumiem Nr. 137 "Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam", lūgts tiesu piedzīt no /pers. B/, par labu /pers. A/, uzturlīdzekļus nepilngadīgās /pers. C/, uzturam EUR 110,00 ik mēnesi, bet ne mazāk kā 30% apmērā no MK noteiktās minimālās darba algas, līdz bērna pilngadībai.

Prasības pieteikumā norādīts, ka 2004. gada 8.oktobrī piedzima prasītājas un atbildētāja meita /pers. C/. /pers. C/ dzīvo kopā ar prasītāju, un atrodas prasītājas aprūpē.

Pēc tiesvedības uzsākšanas tiesa atbildētājam nosūtījusi prasības pieteikuma norakstu, pieprasot sniegt paskaidrojumus un izskaidrojot procesuālās tiesības un pienākumus. Dokumenti nosūtīti uz personas deklarēto dzīvesvietas adresi. Nekādi iebildumi vai lūgumi tiesā nav saņemti.

2016.gada 14.aprīlī atbildētājam uz prasības pieteikumā norādīto adresi /adrese A/, kas ir pēdējā zināmā atbildētāja dzīvesvieta, nosūtīts prasības pieteikuma noraksts un tam pievienotā paskaidrojumu veidlapa, kā arī paziņojums, kurā izskaidrotas procesuālās tiesības, puses informētas par tiesas sastāvu, kurš izskatīs lietu un izskaidrotas tiesības pieteikt noraidījumu tiesnesei, nosakot termiņu rakstveida paskaidrojumu sniegšanai līdz 2016.gada 16.maijam.

Atbildētājs uz viņam nosūtīto prasības pieteikumu rakstveida paskaidrojumus nav sniedzis tam paredzētajā laikā.

Atbildētāju, kura adresi nevarēja noskaidrot saskaņā ar Civilprocesa likuma 54.[1] pantu vai kuram dokumentus nevarēja izsniegt adresē, kuru bija norādījis prasītājs saskaņā ar Civilprocesa likuma 54.[1] panta pirmo daļu, vai kuram tiesas dokumentus nevarēja izsniegt saskaņā ar Civilprocesa likuma 56.[2] pantu, aicina uz tiesu ar publikāciju oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis".

Ņemot vērā to, ka atbildētājam nav deklarētās dzīvesvietas adrese Latvijā, tad oficiālā izdevuma „Latvijas Vēstnesis"2016.gada 31.maija laidienā Nr.104 tika publicēts sludinājums par tiesas sēdi, kurā norādīts, ka atbildētāja ir jāierodas uz tiesas sēdi 2016.gada 25.jūlijā plkst.10.00, Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesā, Rīgā, Jēzus baznīcas ielā 6, 4.stāvā, 415.zālē, /pers. A/ maza apmēra prasībā pret /pers. B/ par uzturlīdzekļu piedziņu.

Ņemot vērā, ka kopš publikācijas izsludināšanas „Latvijas Vēstnesī" ir pagājis vairāk nekā viens mēnesis, tiesa atzīst, ka lietu var bez atbildētāja klātbūtnes.

Prasītāja tiesas sēdē uzturēja pieteikto prasību pilnā apmērā.

Motīvu daļa

Izvērtējot lietas materiālos esošos rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka prasība ir pamatota un apmierināma pilnībā.

Ar prasītājas iesniegtās bērna dzimšanas apliecības kopijas tiesa noskaidroja, ka puses ir bērna /pers. C/, dzimušas /datums/, vecāki. Bērnam ir pilni vienpadsmit gadi.

Nav pamata apšaubīt, ka ikdienas aizgādību par bērnu īsteno bērna māte. Bērna dzimšanas apliecība pierāda, ka atbildētajam kā bērna tēvam ir ar likumu noteikts pienākums dot uzturu bērnam /pers. C/.

Konvencijas par bērna tiesībām 27. panta pirmā daļa noteic, ka ikvienam bērnam ir tiesības uz viņa fiziskajai, psihiskajai, garīgajai, tikumiskajai un speciālajai attīstībai nepieciešamo dzīves līmeni. Minētā panta otrā daļa nosaka, ka vecāki vai citas personas, kas audzina bērnu, ir pirmām kārtām, atbildīgi par to, lai viņu spēju un finansiālo iespēju robežās bērnam būtu nodrošināti viņa attīstībai nepieciešamie dzīves apstākļi.

Saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likuma 10. panta pirmo daļu bērnam ir tiesības uz tādiem dzīves apstākļiem un labvēlīgu sociālo vidi, kas nodrošina pilnvērtīgu fizisko un intelektuālo attīstību. Katram bērnam ir jāsaņem atbilstošs uzturs, apģērbs un pajumte.

Saskaņā ar Civillikuma 179. pantu, nosakot uzturlīdzekļu apmēru, tiesa vadās no atbildētāja mantiskā stāvokļa, un to apmērs ir samērojams, pirmkārt, ar atbildētāja iespējām sniegt līdzekļus bērna uzturam.

Taču saskaņā ar Civillikuma 179. panta piekto daļu minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.

Ministru kabineta 2013. gada 15. janvāra noteikumu Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" 2. punkts nosaka, ka katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai – 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, un katram bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai – 30 % apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

2016. gada 1. janvārī stājās spēkā Ministru kabineta noteikumi Nr. 656 „Noteikumi par minimālo mēneša darba algu un minimālo stundas likmi", kuru 2.punkts noteic, ka minimālā mēneša darba alga normālā darba laika ietvaros ir EUR 370.

Prasības pieteikums iesniegts tiesā 2016. gada 17.martā, kad Ministru kabineta noteiktā minimālā darba alga valstī ir EUR 370, secīgi 30% no tās, ir EUR 111,00.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 93. panta pirmo daļu katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājai jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība. Savukārt Civilprocesa likuma 96.panta piektā daļa nosaka, ka pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

Prasītāja ir norādījusi, ka bērns dzīvo ar viņu un atbildētājs bērna uzturam līdzekļus nedod. Iekams noteikti nav pierādīts pretējais, apšaubīt to tiesā

nav pamata. Atbildētājs nav izmantojis tiesiski iedibinātu kārtību, lai varētu pilnvērtīgi piedalīties pušu sacīkstē. Tiesa nodrošinājusi, lai persona to varētu veikt, paziņojot par to likumā noteiktā kārtībā.

Tas, ka aprūpes tiesības atbildētājs pār bērnu neīsteno, neatbrīvo viņu no ar likumu noteiktā tēva pienākuma nodrošināt un dot uzturu savam bērnam.

Novērtējusi prasībā norādīto, iesniegtos rakstveida pierādījumus, tiesa, saskaņā ar Civillikuma 177., 179. pantiem, Civilprocesa likuma 1., 8., 10., 92.-97., 189., 190., 192., 193., 205. pantu, secina, ka prasība ir pamatota un noteikti pieradīta un kā tāda apmierināma pilnīgi, nepilngadīgā bērna tiesību aizskārumu novēršot no prasības celšanas brīža, tas ir 2016. gada 17. martā.

Ievērojot Latvijas Republikas Augstākās tiesas Civillietu departamenta 2015.gada 7.janvāra sprieduma lietā SKC-1478/2015 paustās atziņas uzturlīdzekļi bērna labā no atbildētāja piedzenami līdz laikam, kamēr bērns pats spēs sevi apgādāt. Ja pēc pilngadības sasniegšanas bērns vēlas saņemt uzturlīdzekļus pats, viņš ir tiesīgs celt tiesā attiecīgu prasību, lūdzot pārtraukt iepriekš ar tiesas spriedumu noteikto uzturlīdzekļu piedziņu par labu vecākam.

Civilprocesa likuma 42. panta pirmā daļa noteic, ka tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījumu daļai.

Prasītāja atbrīvota no tiesas izdevumu samaksas saskaņā ar Civilprocesa likuma 43. panta pirmās daļas 3. punktu.

No atbildētāja valsts ienākumos piedzenama valsts nodeva EUR 199,80, to aprēķinot saskaņā ar Civilprocesa likuma 35. panta pirmās daļas 3. punktu un 34. panta pirmās daļas 1.punkta „a" apakšpunktu un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi EUR 26,71 (Civilprocesa likuma 39. panta pirmās daļas 5. punktā), kas sastāv no izdevumiem sakarā ar tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu nosūtīšanu EUR 12,48 apmērā un izdevumiem par sludinājuma publicēšanu oficiālajā LR izdevumā "Latvijas Vēstnesis" EUR 14,23 apmērā (oficiālā LR izdevuma "Latvijas Vēstnesis" cenrādis https://lv.lv/?menu=pakalpojumi&sid=38).

Nodrošinot atbildētāja tiesības, par nolēmuma labprātīgai izpildei nepieciešamo laiku, tiesa to noteic maksimālo, kādu to noteicis likumdevējs – desmit dienu laikā no sprieduma stāšanās likumīgā spēkā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 203. panta ceturto daļu - ja pēc tam, kad likumīgā spēkā stājies spriedums, ar kuru no atbildētāja piespriesti periodiski maksājumi, mainās apstākļi, kas ietekmē maksājumu apmēra vai ilguma noteikšanu, katra puse ir tiesīga, iesniedzot jaunu prasību, prasīt maksājumu apmēra vai termiņa grozīšanu.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 1.pantu, 5.pantu, 34.pantu, 35.panta pirmās daļas 3. punktu, 41. panta pirmo daļu, 42.panta pirmo daļu, 195.pantu, 204.[1] pantu, tiesa

nosprieda:

Prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus meitas /pers. C/, personas kods /personas kods/, uzturam no 2016. gada 17. marta, kad prasība celta tiesā ik mēnesi EUR 111 (*viens simts vienpadsmit euro*), bet ne mazāk kā 30 % no valstī noteiktās minimālās mēneša algas.

Piedzīt no /pers. B/, personas kods /personas kods/, par labu valstij valsts nodevu EUR 199,80 (*viens simts deviņdesmit deviņi euro 80 centi*) un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 26,71 (*divdesmit seši euro, 71 centi*), uzliekot par pienākumu iesniegt Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesā pierādījumus par tiesas izdevumu samaksu valsts ienākumos.

Valsts nodeva iemaksājama šādā kontā:

Saņēmējs: Valsts kase,
Reģistrācijas nr. 90000050138,
Konta Nr.LV55TREL1060190911200,
Saņēmēja banka: Valsts kase, BIC kods TRELLV22.

Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi maksājami sekojošā kontā:

Saņēmējs: Tiesu administrācija,
Reģistrācijas nr. 90001672316,
Konta Nr. LV51TREL2190458019000,
Saņēmēja banka: Valsts kase, BIC kods TRELLV22.

Noteikt atbildētājam termiņu sprieduma labprātīgai izpildei daļā par valsts nodevas un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumu piedziņu 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesai 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas-2016.gada 27.jūlija, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesā.

Tiesnesis *personiskais paraksts* Dz.Melbārdis